

PB-PP1B-33507
BELGIE(N)-BELGIQUE

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

HERFST 2024

Jaargang 45 - nummer 1 - september, oktober, november 2024-2025
Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
ISSN 0772-7895 - V.U.: Marie Decreton, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN EN BLIJVEN

We vinden het belangrijk dat iedereen met interesse voor natuur en milieu bij JNM terecht kan. Daarom kan je kiezen uit drie verschillende lidgeldtarieven. Het standaardtarief is 26 euro. Als je JNM wat meer wil steunen, kan je kiezen voor het verhoogd tarief van 32,5 euro. Als je het financieel moeilijker hebt, dan kies je het verlaagd tarief van 5 euro.

Voor steunleden is het standaardtarief 30 euro. Er is ook een verlaagd tarief van 24 euro (je krijgt dan ook een abonnement op de Euglena)

Instellingen, bibliotheken, scholen... kunnen lid worden voor 40 euro (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikkertje)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 35 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van je afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 150 vrijwilligers die zich in tien werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door acht personeelsleden op het nationaal secretariaat in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail naar: info@jnm.be, of bel 09 223 47 81

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Inhoud: Elke Govaert, Elewout Acke, Jelle Van der Eycken, Maya Depoortere
Layout: Stef Mathys
Foto cover en achtercover: © Pexels
Ontwerp vlaggetjes: Marit Liekens

JNM VZW

Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent
ON: 0413892466
RPR, gerechtelijk arrondissement Gent

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

Vlaamse
overheid

VOORWOORD

Schip ahoy, piepiraat!

Welkom aan boord van het schip Het Kikkertje! In deze editie hijsen we de zeilen en zetten we koers naar de wildste plaatsen die je je niet eens in je stoutste dromen kan voorstellen.

Bereid je voor om de zeven zeeën en de duizend pagina's te trotseren, op zoek naar verborgen schatten die diep in vergeten hoekjes verstopt liggen. Maar pas op, want je bent niet de enige die achter goud aanzit! Wie weet kom je wel oog in oog te staan met gevaarlijke zeemonsters of slimme piratenrivalen.

Lees spannende verhalen geschreven door beroemde piraten, los puzzels op die misschien wel geheime boodschappen bevatten en leer alles over hoe een echte JNM-piraat leeft!

Dus pak je ooglapje, zet je papegaai op je schouder en laat het avontuur beginnen. Duizend bommen en granaten! Ik hoop dat jullie klaar zijn voor deze prachtige editie van Het Kikkertje, goedgekeurd door Jack Sparrow zelf!

Veel plezier en moge je altijd de wind in je zeilen hebben!

© Pexels

INHOUDS- TAFEL

© Pexels

**PADDENSTOELN,
MJAM!**

BL. 6

BWG REBUS

BL. 9

**VERKIEZINGEN,
HUH?**

BL. 10

**DE KLEINE
KRIEBELDIERTJES-QUIZ!
BL. 12**

**WINNAARS
KRUISWOORDRAADSEL
BL. 15**

**JE EIGEN JNM-
VLAGGENLIJN!
BL. 16**

PADDENSTOELEN, MJAM!

Geschreven door:
Elewout Acke

Je ziet het vaak in strips of films: kinderen en tieners die een foto van hun idool boven hun bed hangen, of aan hun klerkast. Ik ben nogal vaak tegen de stroom ingegaan, maar moet wel bekennen dat ook aan mijn klerkast een poster hangt ... Maar ik beken ook dat het niet helemaal op Maxim van Like Me lijkt. (Zie foto.)

Over de idolen op mijn poster wil ik graag veel meer te weten komen, want mijn fungikennis reikt nog niet heel ver. Sommigen weten misschien nog dat in een vorig Kikkertje een artikel stond over het leven van een fungus, met 'sporen' en zo. Weet je dat nog? Laat ons nu eens met een loep over de 'stoofpotchampignons' gaan.

Als de herfst er is, maakt mijn mama vaak paddenstoelen klaar. Om te eten, bedoel ik. Ik vind de ene paddenstoel (kastanjechampignon) wel lekkerder dan de andere (shiitake). Als mijn mama shiitakes bereidt, zegt ze altijd dat 'dat goed is voor de immuniteit'. Maar waarom eigenlijk?

Shiitakes, bweurk! Of toch niet?

© Pexels

Wel, de shiitake wordt ook wel de 'paddenstoel van de eeuwige jeugd' genoemd. Dat is zo omdat deze paddenstoel heel veel medische voordelen biedt. Oorspronkelijk werd hij in China en Japan gekweekt, maar ondertussen ook al in België! Zijn populariteit heeft hij dus te danken aan zijn medische wonderkrachten! Hij bevat zeer veel stoffen die we nodig hebben voor een goede gezondheid, zoals veel vitamines. Meestal hebben producten maar één of enkele van deze stoffen in zich, maar de shiitake bevat bijna álle goede voedingsstoffen! Die stoffen zorgen ervoor dat je groeit, dat wat je eet, wordt verwerkt, dat je je goed voelt ... Ook bevat de shiitake veel gezonde bacteriën die ervoor zorgen dat ziektes (virussen) worden weggejaagd. Dat is dus wat mijn mama bedoelde. De bacteriën in shiitakes helpen bij de verdediging, de weerstand tegen ziektes. En die weerstand wordt ook weleens onze 'immuniteit' genoemd.

Maar heel deze uitleg verandert niets aan het feit dat ik niet van die taaie stengels hou! Ik blijf shiitakes niet lekker vinden, hoe gezond ze ook zijn!

Kastanjechampignons, iets lekkerder?

Ja, zeker! Die vind ik al een stuk smakelijker! Deze heeft een iets knapperigere smaak, wat nootachtig. (En ik hou van nootjes! 😊) Qua voedingswaarde is hij iets minder voordelig dan de shiitake, maar ook deze schimmel is een klein bommetje van gezonde stoffen. Hij wordt ook hier gekweekt en is heel gemakkelijk te bereiden voor allerlei verschillende gerechten.

Tip: de koningsoesterzwam

Ook maakt mijn mama af en toe Eryngii's (koningsoesterzwammen). Die zijn heel lekker in schijfjes in de pan, gebakken in olijfolie, met een ajuntje. Dan nog kruiden en specerijen toevoegen naar smaak en smullen maar! (Maar ook niet te veel, hé!)

Uiteraard zijn er nog héél véél andere paddenstoelen, zoals de witte champignon en de gewone oesterzwam (die ik wel lekker vind!). Maar er moet nog iets overblijven om zelf te ontdekken, toch? 😊

een shiitake een volwaardige vleesvervanger is? (Niet voor elke dag, weliswaar.)

~
paddenstoelen zich voeden met houtafval, bladafval en ander organisch afval? Daarom groeien ze vaak op (dode) boomstammen.

shiitake als Latijnse naam 'Lentinula edodes' heeft en dat 'lentus' Latijns is voor 'taai?

~
de naam 'shiitake' Japans is voor een paddenstoel (take) die op de pasaniaboom (shii) groeit, die op zijn beurt een kastanjeboom is?

Echte honingzwam

Eryngii's of koningsoesterzwammen

BWGEBUS-REBUS

Gemaakt door:
Jelle Van der Eycken en Maya Depoortere

+

Wat iedere
BWG'er goed
moet kunnen

-

GEN

+

AG

+

Ander woord
voor leerboek

+

mama

-

ma

+

ander woord
voor "oepsie"

+

&

VERKIEZINGEN, HUH?

Geschreven door:
Elewout Acke

De laatste tijd krioelen de Vlaamse straten van de affiches en reclameborden met politici erop. Maar waarom? Wat is er gaande?

Wel, om de zoveel jaar vinden verkiezingen plaats. We leven in een democratie¹, dus mag elke burger kiezen en stemmen op wie aan de macht mag komen. Iedereen vanaf 16 jaar moet dan telkens naar een 'stembus', waar je je stempapiertje in stopt nadat je het hebt ingevuld. Je kan stemmen op politici of partijen².

In juni van dit jaar waren er verkiezingen voor de Europese, Federale (Belgische) en Vlaamse regering. Binnenkort, in oktober, zullen de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. Pffoew ... Wat een woord, zeg! Maar daar worden simpelweg de machthebbers gekozen voor elke provincie en gemeente (zoals Antwerpen, Brussel, Gent ...). Ook de burgemeester wordt dan verkozen!

Maar waarom?

In de geschiedenis is het al vaak gebeurd dat één persoon over een volledig land regeert. Dat is bijna nooit goed afgelopen. Niet alle mensen hebben dezelfde mening, en als er maar één iemand aan de macht is, gebeurt alles naar diens wil. En daar is dan maar een klein deeltje van de bevolking blij mee; met de rest wordt weinig rekening gehouden. In de tijd van Romeinen werd soms een 'dictator' (alleenheerser) aangeduid om een crisisperiode in goede banen te leiden. Toen was het belangrijkste dat alles heel vlot verliep en zonder twijfelen (dus ook geen tijd om te onderhandelen). Maar die 'alleenheerschappij' of soms 'bijna-alleenheerschappij' is in onze geschiedenis meer dan zelden voorgekomen en vaak voor velen slecht afgelopen. Daarom zijn er nieuwe regeringsvormen ontwikkeld, zoals de democratie. Doordat het volk stemt, komen de mensen of partijen² aan de macht waar de meeste mensen voor gekozen hebben. (Ook al waren de stemmers eerst

¹Democratie komt van het Grieks: δῆμος (deimos) = volk; κρατος (kratos) = gezag. Dus het volk heeft de macht in handen, het volk mag beslissen.

enkel mannen van een bepaalde stand). En via de continue ontwikkeling van dat systeem zijn we gekomen tot waar we vandaag staan.

Door allemaal ingewikkeldheden toe te voegen (zoals bijvoorbeeld 'zetelverdeling'), wordt intussen meestal ook de minderheid vertegenwoordigd. En natuurlijk moet er af en toe opnieuw gestemd worden, want soms zijn we gewoon aan nieuwe machthebbers toe. En daarom stemmen we.

Weetje:

Elke partij heeft een bepaalde kleur. Zo heeft de partij 'Groen', de kleur groen als kenmerk. 'Open Vld' heeft dan weer blauw als kleur. De vorige federale (Belgische) regering werd de regering van Vivaldi genoemd vanwege de kleuren. De partijen die samen de regering vormden, waren blauw, rood, oranje en groen. Men zag dat als 'De Vier Seizoenen' van de bekende componist. Nog zo'n originele naam (deze keer in Duitsland) was de 'Ampel-Koalition', of 'Stoplicht-coalitie': rood (socialisten), geel (liberalen) en groen (groenen).

²Partijen: een partij is in dit geval een politieke groep die door deelname aan verkiezingen invloed wil uitoefenen op het overheidsbeleid. Een partij heeft altijd een programma met standpunten. Je kunt dat vergelijken met een menukaart: er staat op wat ze aanbieden (zoals meer of minder openbaar vervoer, meer geld voor de zorgsector ...). Zo proberen partijen zoveel mogelijk mensen ervan te overtuigen dat zij de beste standpunten hebben en dus verkozen moeten worden.

PARTIJMENU

Welkom bij onze partij! Wij zetten ons in om volgende gerechten klaar te maken:

STEM OP ONS!

Bevalt dit menu u? Stem dan op onze partij!

Voorgerecht:

Gratis openbaar vervoer

Hoofdgerecht:

*Klimaatneutraal België
tegen 2050*

Nagerecht:

*Meer investeringen in jeugd
en onderwijs*

Geschreven door:
Elewout Acke

DE KLEINE KRIEBEL DIERTJES QUIZ!

Herfst! Tijd om in plassen te springen, in bossen te lopen, de wind in de haren te voelen! Maar ook tijd om het leven op kleinere schaal eens te bestuderen. Overal kruipen er kleine beestjes. Soms kriebelen ze op je handpalm, die leuke kriebeldiertjes! Maar weet je ook waarom een slak slijm achterlaat, of waarom vliegen vaak op stront zitten?

Test hier je kennis!

A. Wat is de (belangrijkste) functie van slakkenslijm?

1. Ervoor zorgen dat slakken elkaar kunnen vinden
2. Predatoren weggijgen
3. Ervoor zorgen dat de slak zich kan voortbewegen, kan glijden
4. Het zijn de uitwerpselen

B. Hoe komt het dat een bijenangel in je huid blijft zitten na een steek?

1. Er hangt lijm aan
2. Er hangen weerhaakjes aan
3. Er zitten voedingsstoffen in die je lichaam wil vasthouden
4. Bijen willen dat je met een pincet leert werken

C. Welke dieren zijn kriebeldiertjes?

1. Slakken, rupsen, wormen, kevers, spinnen en luizen
2. Mosselen, rupsen, regenwormen, kevers, spinnen en vlooien
3. Slakken, rupsen, lintwormen, kevers, spinnen en vlooien
4. Mosselen, rupsen, lintwormen, kevers, kreeften en vlooien

D. Welk verschil tussen een sprinkhaan en een krekkel klopt niet?

1. Een sprinkhaan kan groen zijn en een krekkel is dat nooit
2. Een sprinkhaan heeft langere poten dan een krekkel
3. Een krekkel heeft zijn vleugels bovenaan, een sprinkhaan aan de zijkant
4. Een krekkel 'zingt' vaak luider dan een sprinkhaan

E. Wat is de gele vloeistof die een lieveheersbeestje op je hand achterlaat?

1. Urine
2. Afweervloeistof
3. Bloed
4. Limonade

F. Tot welke klasse behoren slakken?

1. Weekdieren
2. Kreeftachtigen
3. Insecten
4. Glibberdieren

G. Wat zien vliegen?

1. Allemaal groene vlekken
2. Een helder beeld vóór zich
3. Een helder 360°-beeld
4. Een wazig 360°-beeld

H. Welke wormen worden soms geroosterd als snack (ja, echt!)?

1. Regenwormen
2. Lintwormen
3. Pijlwormen
4. Meelwormen

I. Wat is de levenscyclus van een kever?

1. Ei - pop - larve - adult (volwassen)
2. Pop - ei - larve - adult
3. Ei - larve - pop - adult
4. Larve - ei - pop - adult

J. Waarom zitten vliegen vaak op stront?

1. Omdat ze dat lekker vinden
2. Omdat ze daar hun eitjes in leggen
3. Omdat ze van de kleur bruin houden
4. Omdat ze dan op een zachte ondergrond zitten

K. Welke zin over pissebedden is fout?

1. Pissebedden zijn opruimers, ze eten rottend en dood materiaal op
2. Volwassen pissebedden hebben 14 poten
3. Als je pissebedden eet, zou je (volgens oud bijgeloof) niet meer in je bed plassen
4. Pissebedden zijn weekdieren

L. Hoe komt het dat we het gebrom van een bromvlieg of het irritante gezoem van muggen kunnen horen?

1. Deze insecten nemen altijd een mini-radio mee
2. Het geluid ontstaat door de vleugels
3. Het geluid ontstaat door de poten
4. Deze insecten gebruiken hun stembanden om ons wakker te maken

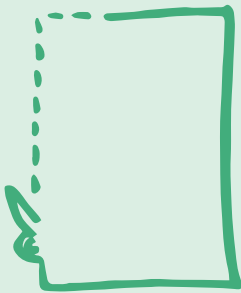
(het zijn kreeftachtigen), L2

Antwoorden: A3, B2, C1, D3 (omgekeerd), E2, F1, G4, H4, I3, J2, K4

KNIP UIT EN HANG OP!

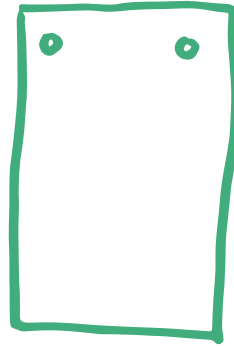
JE EIGEN JNM-VLAGGENLIJN!

1

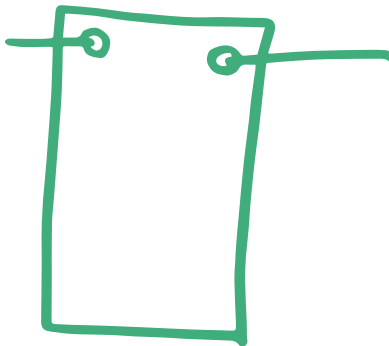
KNIP HET VLAGGETJE
UIT DIT KIKKERTJE

2

MAAK TWEE GAATJES
BOVENAAN HET VLAGGETJE

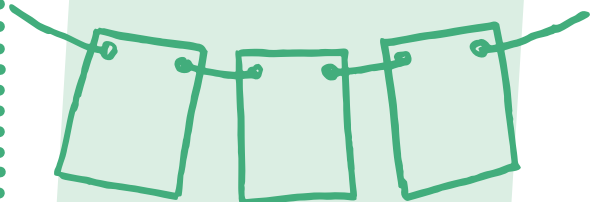
3

RIJG EEN KOORTJE
DOOR DE GAATJES

4

HERHAAL MET DE ANDERE
VLAGGETJES

EN TADAAA!
JE EIGEN VLAGGENLIJN!

**MIJ
VIND
JE IN
HET
WILD**

**MIJ
VIND
JE IN
HET
WILD**

JNIM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

JNIM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

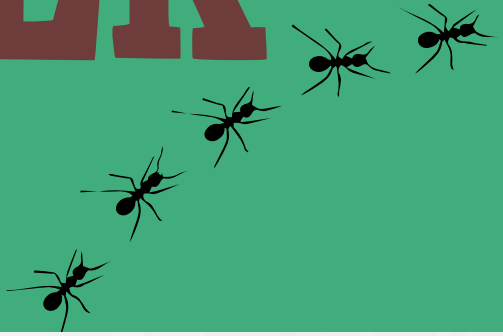

MAAR

SOMS

OOK

HIER

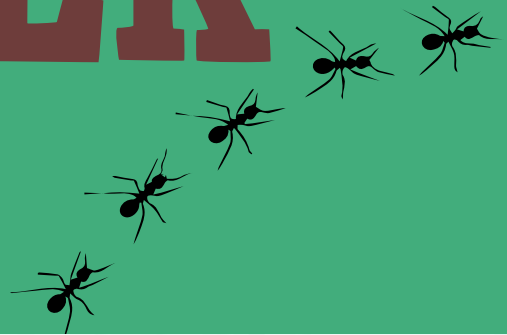

MAAR

SOMS

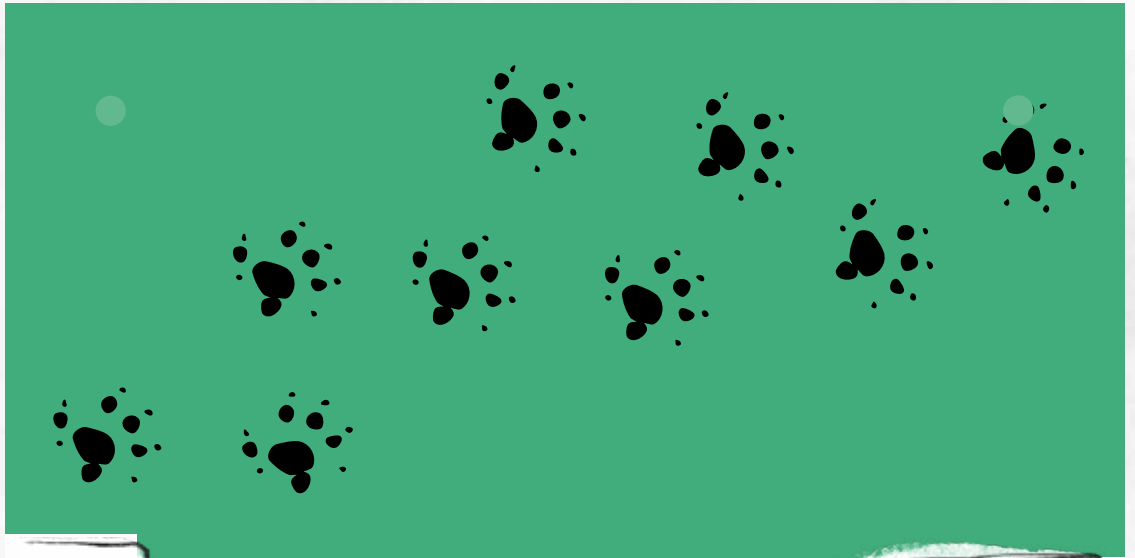
OOK

HIER

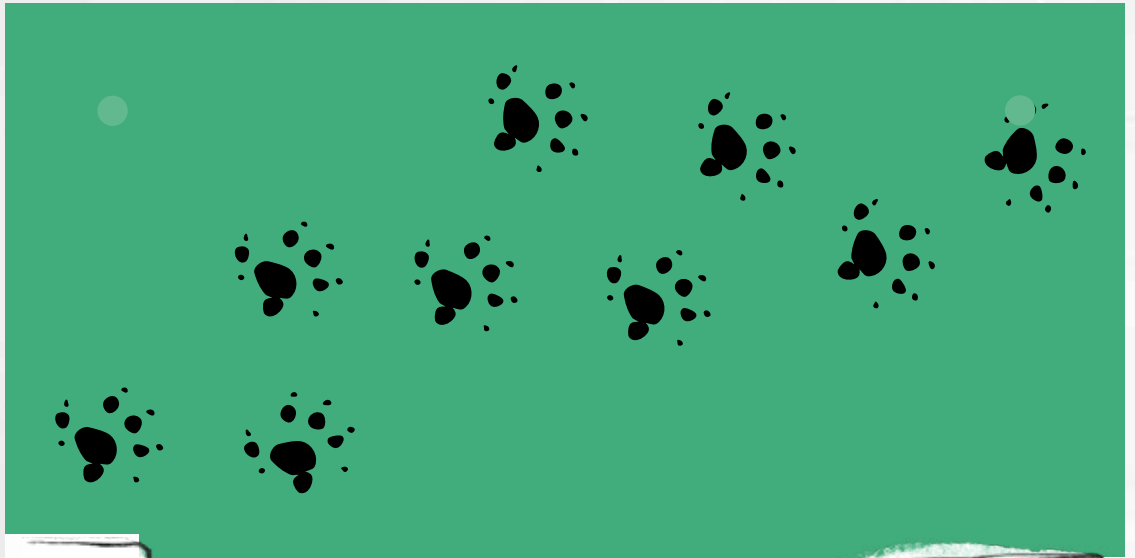

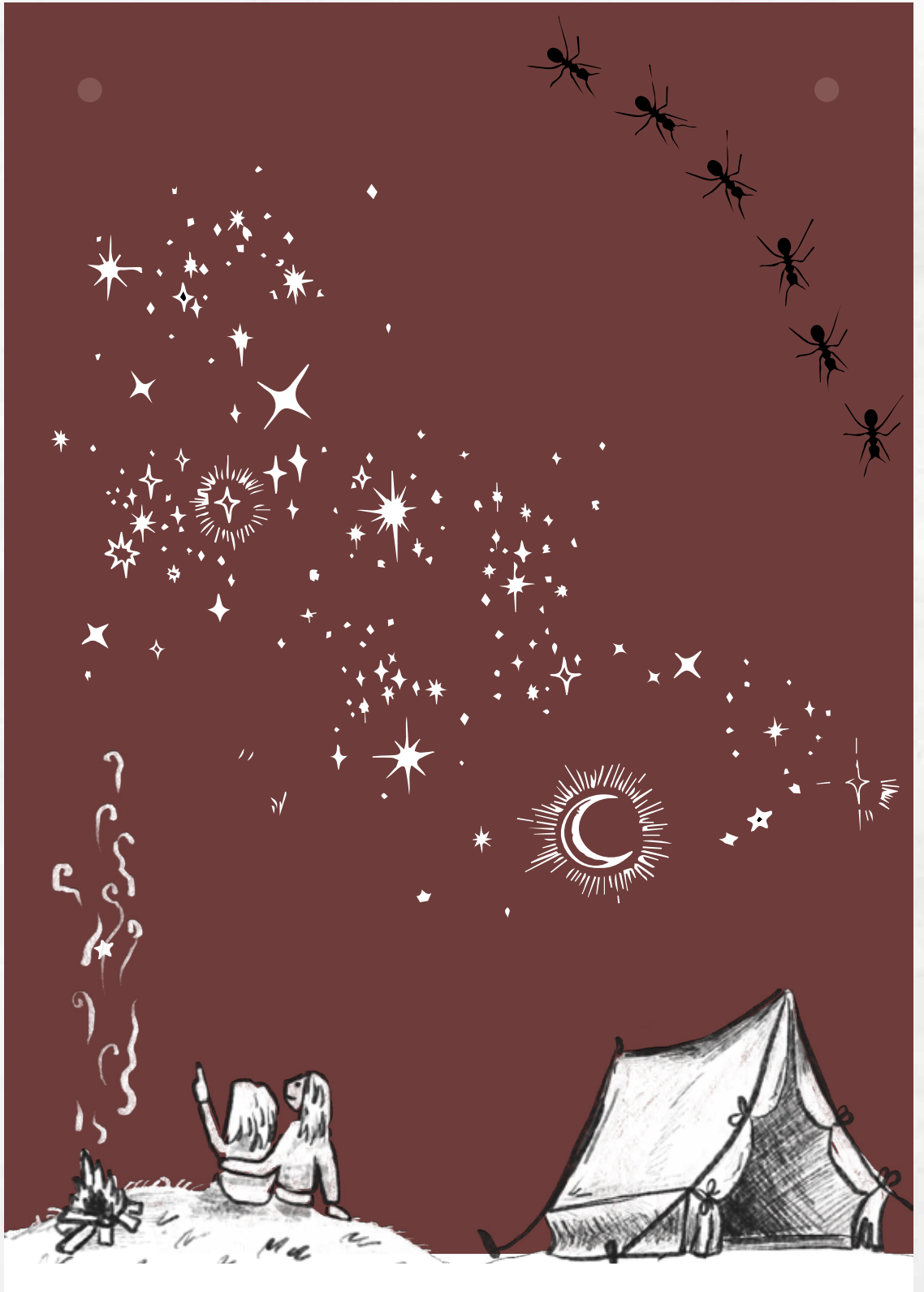
EEN KLIMAATBELEID AUB
ALLEZ. ALS HET EENS
UITKOMT HÉ

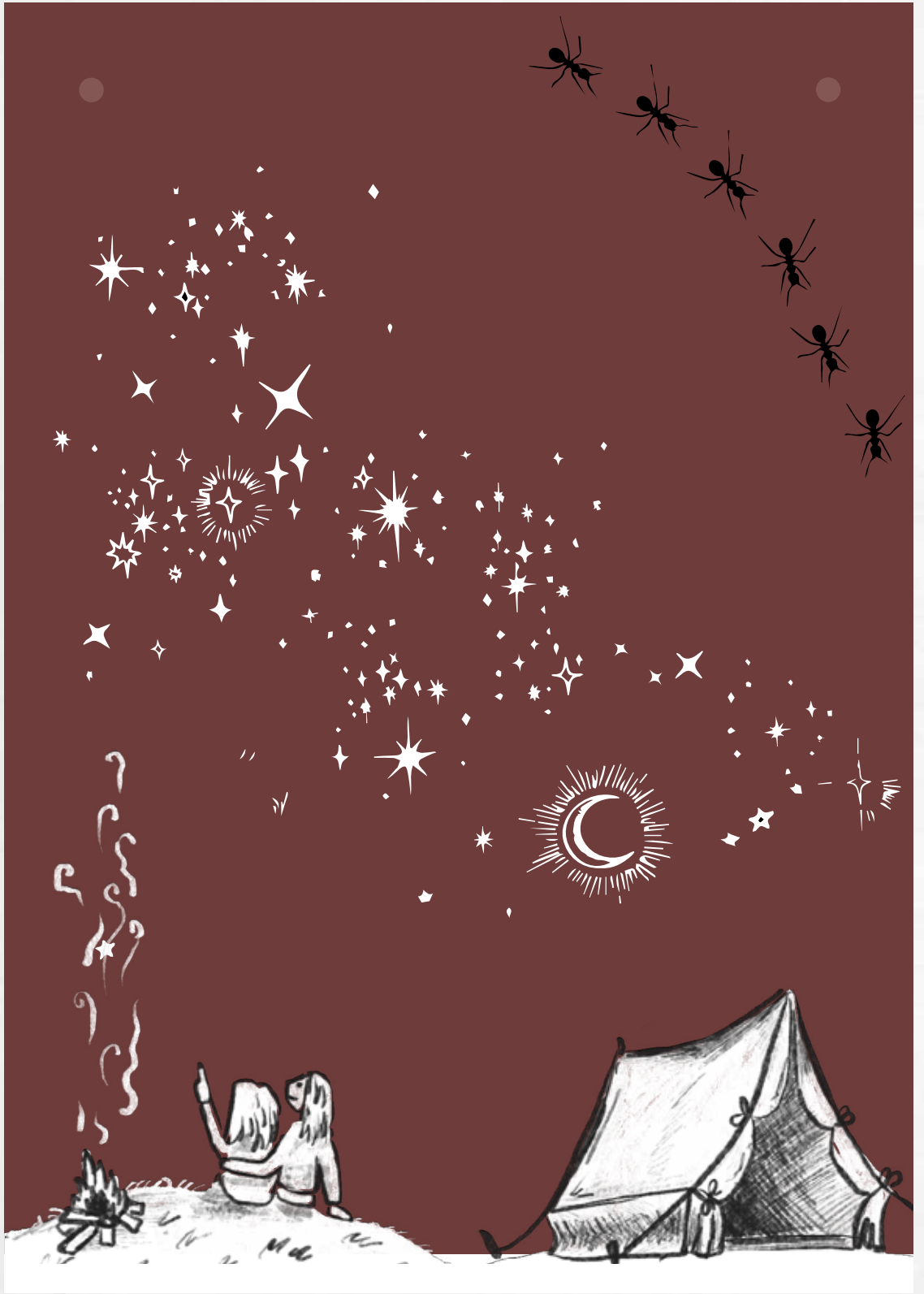

EEN KLIMAATBELEID AUB
ALLEZ. ALS HET EENS
UITKOMT HÉ

WINNAARS “PIEPER”- KRUISWOORDRAADSEL KIKKERTJE ZOMER 2024

We zijn heel blij om de winnaars van het “Pieper”-kruiswoordraadsel uit het vorig Kikkertje aan te kondigen!

Deze 5 slimme speurneuzen hebben het quizwoord “GROTE PIEPER” goed gevonden en winnen een coole ZOEKkaart.

Gefeliciteerd aan:

- Jules Schaeverbeke
- Valentina Balaev
- Gloria Sels Willems
- Wannes Willems
- Nand Tydtgat

Veel zoekplezier!
Elewout Acke

Heb je niet
gewonnen, maar wil je
toch graag een zoekkaart?
Je kunt deze kopen in
de JNM-winkel of via
www.jnm.be/winkel!

JNM WINKEL

www.jnm.be

DE NIEUWE JNM-SOKKEN

AL GEZIEN?

100% biokatoen!

€7,5

Ontworpen door en voor JNM'ers!

**JEUCD
BOND** VOOR
**NATUUR
EN MILIEU**

**JNM WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

**DINSDAG TOT DONDERDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U**

**EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U**

**GESLOTEN OP MAANDAG, VRIJDAG,
ZATERDAG, ZON- & FEESTDAGEN**

WWW.JNM.BE/WINKEL